



HDL-004-1131011

Seat No. _____

B. Ed. (Sem. I) (CBCS) Examination

November / December – 2017

CC-1 : Childhood & Growing Up

(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 1131011

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૬
- (૧) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૨) વૃદ્ધિની સંકલ્પના ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૩) તરુણાવસ્થાની માનસિક જરૂરિયાતો ટૂંકમાં જણાવો.
- (૪) અધ્યયનનું સ્વરૂપ ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૫) પ્રેરણાની સંકલ્પના ટૂંકમાં જણાવો.
- (૬) બુદ્ધિની સંકલ્પના ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.
- (૭) વ્યક્તિત્વનું સ્વરૂપ ટૂંકમાં વર્ણવો.
- (૮) અપવાદરૂપ બાળકોની સંકલ્પના ટૂંકમાં વર્ણવો.
- ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ આઠ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૨૪
- (૧) અવલોકન પદ્ધતિનો પરિચય વિગતે આપો.
- (૨) કુમારાવસ્થાની લાક્ષણિકતાઓ વિગતે વર્ણવો.
- (૩) પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા અધ્યયન સિદ્ધાંતનો શૈક્ષણિક ફલિતાર્થ જણાવો.
- (૪) અધ્યયન સંક્રમણના પ્રકારો વિગતે સમજાવો.
- (૫) સ્મૃતિની પ્રક્રિયા વિગતે સમજાવો.
- (૬) માનસિક સ્વાસ્થ્યને અસરકરતાં પરિબળો વિગતે વર્ણવો.
- (૭) ક્ષતિપૂર્તિ બચાવ પ્રયુક્તિની પરિચય ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો.
- (૮) અંતર્મુખી વ્યક્તિનાં લક્ષણો વિગતે જણાવો.
- (૯) પ્રક્ષેપણ પ્રયુક્તિનો પરિચય વિગતે આપો.
- (૧૦) અપવાદરૂપ બાળકોની મર્યાદાઓ વિગતે વર્ણવો.

- ૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો : ૩૦
- (૧) સામાજિકતામિતિનો વિગતે પરિચય આપો.
 - (૨) તરુણોના સર્વાંગીણ વિકાસ માટેની જરૂરિયાતો અને શાળાકીય કાર્યક્રમોનો વિગતે પરિચય આપો.
 - (૩) આંતરસૂઝ દ્વારા અધ્યયનના સિદ્ધાંતની વિગતે ચર્ચા કરો.
 - (૪) તરુણોના લક્ષણો અને સમસ્યાઓની વિગતે ચર્ચા કરો.
 - (૫) કારક અભિસંધાનનો સિદ્ધાંત વિગતે સમજાવો.
 - (૬) સ્મૃતિ વધારવાના ઉપાયો અને વિસ્મૃતિનાં કારણોની વિગતે ચર્ચા કરો.
 - (૭) અપવાદરૂપ બાળકો માટેની અધ્યયન-અધ્યાપન પ્રયુક્તિઓની વિગતે સમજ આપો.
 - (૮) વૈયક્તિક તફાવતોને અસરકરતાં પરિબળોની વિગતે ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

- 1 Answer the following questions in brief. All questions are compulsory : 16
- (1) Explain the nature of Educational Psychology in short.
 - (2) State the concept of Growth in brief.
 - (3) State the mental needs of adolescence in short.
 - (4) Explain the nature of learning in brief.
 - (5) State the concept of motivation in short.
 - (6) Explain the concept of intelligence in brief.
 - (7) Explain the nature of personality in short.
 - (8) State the concept of exceptional children in brief.
- 2 Answer any eight of the following questions : 24
- (1) Enumerate the introduction of observation method in detail.
 - (2) Write the characteristics of childhood in detail.
 - (3) Explain the educational implications of learning by trial and error theory.
 - (4) Explain the types of transfer of learning in detail.

- (5) Enumerate the process of memory in detail.
- (6) Mention the effective elements of mental health in detail.
- (7) Discuss with example the compensation defence mechanism.
- (8) Write the characteristics of introvert personality in detail.
- (9) Give the introduction of favoritism mechanism in detail.
- (10) Explain the limitations of exceptional children in detail.

3 Answer any six of the following questions : **30**

- (1) Give the introduction of sociometry in detail.
 - (2) Discuss in detail the holistic development needs and school programmes of adolescent.
 - (3) Describe the learning by insight theory in detail.
 - (4) Discuss the characteristics and problems of adolescent in detail.
 - (5) Explain the operant conditioning theory in detail.
 - (6) Discuss the remedies of increasing memory and reasons of forgetting in detail.
 - (7) Explain the teaching-learning techniques of exceptional children in detail.
 - (8) Discuss in detail the effective elements of individual differences.
-